

Geliş Tarihi:02.10.2018
 Kabul Tarihi:13.02.2019
 SPORMETRE, 2019,17(1),165-181
 DOI: 10.33689/spormetre.467670

DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİNDEKİ ÖĞRENCİLERİNİN SPORA YÖNELİK TUTUMLARI*

Murat KALFA¹

¹Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

Öz: Bu araştırmanın amacı diş hekimliği fakültesinde spor etkinliği dersindeki öğrencilerin spora yönelik tutumlarını, bu tutuların demografik değişkenlere göre değişip değişmediğini ve spor etkinliği dersinin öğrenci üzerindeki etkisini belirlemektir. Bu araştırma tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Araştırma grubu 2018 bahar döneminde Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi 1. Sınıf Spor Etkinliği dersindeki 108 öğrenciden oluşmaktadır. Ölçme aracı, Koçak (2014) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencileri Spora Yönelik Tutum Ölçeği” dir. Ölçeğin geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve uyum iyiliği indekslerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmüştür. Ölçeğin Cronbach’s Alfa katsayısı ise toplamda 0,95’dir. Araştırmanın amacı ve verilerin durumuna göre Shapiro Wilks testi, T testi, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi, Benforonni ve Mann Whitney U testi, çapraz tablo ve kümeleme analizleri de kullanılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumları toplam olarak değerlendirildiğinde %39,6’sının yüksek, %47,2’sinin orta ve %13,2’sinin ise düşük tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının yaş, vücut kitle indeksi, büyüdüğü yer ve derse aktif katılım durumu değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir Ayrıca öğrencilerin spora yönelik tutumlarının cinsiyet, refah düzeyi, spor yapma durumu ve ailede spor yapan biri olma durumu değişkenleri açısından bazı alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği ($p<0,05$) tespit edilmiştir. Bunlara ek olarak spor etkinliği dersine aktif olarak katılan öğrencilerin %86,5’i spor etkinliği dersinin kendilerinde olumlu bir katkısı olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Diş hekimliği, Spor, Tutum, Yükseköğretim.

ATTITUDES OF STUDENTS TOWARD SPORT IN THE FACULTY OF DENTISTRY

Abstract: The aim of this research is to determine the attitudes of students in the sports activities lesson of the faculty of dentistry, whether those attitudes change according to demographic variables and the effect of the sports activity lesson on the student. Descriptive survey model was used in this study. The study group consists of 108 students from Gazi University Faculty of Dentistry 1st Class Sports Activity Lesson during the spring semester of 2018 education year. The measuring instrument is the Sports Attitude Scale for University Students developed by Koçak (2014). Confirmatory factor analysis was performed for the validity of the scale. And, goodness-of-fit indexes were found to be acceptable. According to the study of aim and the state of the data, Shapiro Wilks testi, the t test, Mann Whitney U test, variance analysis (ANOVA) and Kruskal Wallis H test were used in the study. When the attitudes of the students towards the sports were evaluated as a total, it was found that 39,6% were high, 47,2% were medium and 13,2% was low. It was determined that the attitudes of the students towards the sports did not show statistically significant differences in terms of age, body mass index, place of growth and active participation status of the lesson ($p>0,05$). Also, it was found that the attitudes of the students towards sports showed statistically significant differences in some sub-dimensions in terms of gender, welfare level, sporting status and someone who does sports in the family ($p<0,05$). In addition, 86.5% of the students who actively participated in the sports activity lesson stated that the sports activity lesson contributed positively to them.

Key Words: Attitude, Dentistry, Higher Education, Sport.

**Bu çalışmanın özeti UNESAK 2018 Uluslararası Necatibey Eğitim ve Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.*

GİRİŞ

Spor, insanoğlunun tarihi kadar köklü bir geçmişe sahiptir. Sosyal yaşantının ayrılmaz bir parçası olan spor, medeniyete paralel olarak gelişmiş, bireyin hem kişisel hem de toplumsal yaşantısını yakından ilgilendirdiğinden vazgeçilmez eylemsel bir olgu olarak görülmüştür. Bundan dolayı da, insanlığın vazgeçemeyeceği, kesintiye uğratamayacağı ve göz ardı edemeyeceği bütünleştirici aktiviteler bütünü olarak kabul edilmektedir (Sunay, 2003: 39). Ayrıca insanları kitlesel olarak etkileme özelliğine sahip olduğu ve bir toplumu ya da toplumları bir araya getirebildiği için evrensel bir olgu olarak da kabul edilmektedir (Andrews ve Graingi, 2011: 478; Beutler, 2008: 359; Parry, 2006: 189; Sunay ve Balcı, 2003: 108).

Günümüzde spor toplumun kültür ve refah seviyesinin bir göstergesidir. Gelişmiş ülkelerde spor, yaşamın ayrılmaz parçası olarak görülmektedir. Bir toplumun sporla ilgili fikirleri, o toplumun genel yapı ve mantığının gelişmişliğini yansıttığı ileri sürülmektedir. Gelişmiş ülkelere bakıldığında, bu ülkelerin aynı zamanda sporda da ileri gittikleri görülmektedir. Dolayısıyla spor gelişmişliğin de bir göstergesidir. Toplumun gelişmesi ve ilerlemesi, onu meydana getiren bireylerin bütüncül olarak sağlıklı, mutlu ve refah içinde olmasıyla gerçekleşebilir. Bireylerin refahı da, beden ve ruhen sağlıklı olmaya bağlıdır. Burada da sporun rolünün oldukça büyük olduğu kabul edilmektedir (Darnell ve Hayhurst, 2011: 184; Yenel ve Güngörmüş, 2006: 62).

Beden eğitimi ve spor, özellikle 20. yüzyılın başından itibaren yaygınlaşmaya başlayan çalışmalarda amaçlarıyla ilgili olarak çeşitli sınıflandırmalara tabi tutulmuştur. Beden eğitimi ve sporun amaçları genel olarak “1. İyi Vatandaşlığı Geliştirme, 2. Fiziksel Gelişim, 3. Sağlık Gelişimi, 3. Zihinsel Gelişim, 5. Fiziksel Rehabilitasyon, 6. Boş Zaman Değerlendirme Eğitimi” olarak sıralanmıştır. Ayrıca ; “Sinir Kas Gelişimi, Organik Gelişim, Yorumlayıcı Gelişim ve Heyecansal Gelişim” şeklinde dört kategoride de ele alınmaktadır. Beden eğitimi ve sporun amaçları, sosyal, zihinsel, fiziksel, duygusal ve rekreasyonel olarak da ifade edilmektedir. Genel amaçlardan daha çok davranışsal amaçlara yönelik bir çalışmalar da ise amaçlar, bilişsel, psikomotor ve duyuşsal olarak gruplanmıştır. Bunlarla birlikte psikolojik, biyolojik, entelektüel, estetik, bütünleştirici, etik ve sosyal amaçlarının da olduğu ifade edilebilmektedir. Ülkemizde ise beden eğitimi ve sporun amaçları genel olarak sinir-kas gelişimi, duygusal gelişim, organik gelişim ve zihinsel gelişim olarak özetlenmektedir (Yıldıran ve Yetim, 1996: 37).

Ayrıca spor, Maslow’un motivasyon teorisinin (Maslow ve Lewis, 1987) ihtiyaçlar hiyerarşisindeki son üç basamak olan sevgi ve ait olma, öz saygı ve kendini gerçekleştirme ihtiyaçlarının hepsini karşılayabileceği bir araç olarak da kabul edilebilir.

Sporun tanımı ise tanımın yapıldığı bilim dalının alanına göre değişkenlik göstermektedir ve bu yüzden birçok tanım mevcuttur. Genel olarak tanımlamak gerekirse spor, bireyi fiziksel, duygusal, zihinsel ve toplumsal bir bütüncül olarak geliştiren, planlı, kurallı ve amaçları olan, rekabet özelliğine sahip faaliyetler bütünü şeklinde tanımlanabilir. Bu tanımdan ve yukarıda spor ile ilgili yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere spor insan hayatında oldukça ciddi ve önemli bir role sahiptir.

Tutumun ise, “bir kişi, nesne veya konu hakkında genel ve sürekli, pozitif veya negatif bir duygu” olduğu ifade edilmektedir. Başka bir tanımda ise “bir kişinin, bir şeyi veya bir kimseyi değerlendirmedeki inançları, hisleri ve istençli davranışlarının sonucu olarak gösterdiği olumlu veya olumsuz tepki” olduğu ileri sürülmektedir. Diğer bir tanımda

ise, “belirli bir nesne, fikir ya da kişiye karşı, bilişsel ve duygusal öğeleri bulunan ve davranışsal bir eğilim içeren oldukça kalıcı bir sistem” olarak tanımlamaktadırlar (Alemdağ ve ark., 2014: 47). Genel olarak ise tutum, “deneyim ve yaşantılar neticesinde oluşan, ilgili olan her durum ve objeye yönelik bireyin davranışları üzerinde dinamik bir etkileme yada yönlendirici bir güce sahip, zihinsel ve duygusal hazırlık durumu” şeklinde ifade edilmektedir (Keskin ve ark., 2016: 94).

Spor ve/veya beden eğitimi ile ilgili tutum çalışmalarına bakıldığında ülkemizde 49 makale ve bildiri, 46 lisansüstü tez toplam 95 çalışmaya rastlanmıştır. Bu çalışmalardan 17’si ise üniversite öğrencilerinin spora ve beden eğitimine ilişkin tutumlarını kapsamaktadır. Üniversite öğrencilerinin sadece spora yönelik tutumlarını inceleyen çalışmaların sayısı ise yalnızca 12’dir. Çalışmaların çok büyük bir çoğunluğu ilk, orta ve lise öğrencilerini kapsamakta ve bu öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarını incelemektedir (Örn.: Aktaş ve Mirzeoğlu, 2009; Çelik ve Pulur, 2011; Demirhan ve Altay, 2001; Ekici ve ark., 2011; Güllü ve Ark., 2009; Koca ve Aşçı, 2004; Özkurt ve Pepe, 2016; Özmütlu ve ark., 2013; Sivrikaya ve Kılçık, 2017; Şentürk, 2012; Yetim ve ark., 2014)

Üniversite öğrencilerini kapsayan sporla ilgili tutum çalışmaları ise çeşitli tutum ölçeği çalışmalarını (Koçak, 2014; İlhan ve ark., 2016; Ceyhun, 2017), çeşitli alanlardaki üniversite öğrencilerinin spora ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik çalışmaları (Alp ve Süngü, 2016; Atalay ve ark., 2015; Göksel ve ark., 2017; Kangalgil ve ark., 2006; Önal ve ark., 2017; Türkmen ve ark., 2016; Varol ve ark., 2017; Yıldız ve ark., 2017), beden eğitimi ve spor ders ve etkinliklerine ilişkin tutumları belirlemeye yönelik çalışmaları (Alemdağ ve ark., 2014; Demir ve ark., 2017; Kırımoglu ve ark., 2017; Koç, 2017; Geri, 2013) kapsamaktadır.

Araştırmanın Önemi

Spor kişisel olarak bireylerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal yönlerine aynı anda bütüncül şekilde katkı sağlayan bir olgudur. Bununla birlikte toplumun hemen hemen her bölümünü birçok platformda bir araya getirebilmesiyle de önemli bir toplumsal ortak bir paydadır. Bu nedenlerle spor eğitiminde, sağlığında vazgeçilmez temel unsurlarından biridir. Özellikle yarınımızın anne ve babası olacak olan gençlerin spora ilişkin tutumlarının yüksek düzeyde olması, gelecek nesillerimizin sporla ilgili tutumlarının yüksek olmasına önemli katkı sağlayacaktır. Bu nedenle farklı kesimlerin sporla ilgili tutumlarının tespit edilmesi ve yapılan sportif etkinliklerin içeriklerinin bu doğrultuda düzenlenmesi sporun toplumsal değerinin artması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin sporla ilgili tutumlarına birçok faktörün etki ettiği bilinmektedir. Demografik, sosyolojik ve ekonomik faktörlerin de spora ilişkin tutumlarda farklılaşmaya sebep olduğu söylenmektedir. Öğrencilerin sporla ilgili tutumlarında ne gibi faktörlerin farklılık meydana getirdiğinin öğrenilmesi, sportif derslerin ve eğitim-öğretimin amaçlarına ulaşması açısından da önemlidir (Çağlayan ve ark., 2010: 396). Ayrıca sporla ilgili tutum çalışmalarının çok küçük bir kısmı geleceğimizin gücünü belirleyecek olan gençlerimizin spora yönelik tutumlarını inceleme konusu yapmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı dış hekimliği fakültesinde öğrenim gören ve spor etkinliği dersi alan öğrencilerin spora yönelik tutumlarını, bu tutuların demografik değişkenlere göre değişip değişmediğini ve spor etkinliği dersinin öğrenci üzerindeki etkisini belirlemektir. Bu amaca yönelik aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin spora yönelik tutumları (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) ne düzeydedir?
2. Öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) yaşlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?
3. Öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) vücut kitle indekslerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
4. Öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
5. Öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) refah düzeylerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
6. Öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) spora katılma durumlarına göre anlamlı farklılık var mıdır?
7. Öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) ailelerinde spor yapan biri olma durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?
8. Öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) spor etkinliği dersi uygulamalarına aktif katılıma veya tribünde pasif olarak oturma durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?
9. Spor etkinliği dersi öğrenciler üzerinde nasıl bir etki oluşturmuştur?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel veri toplama metotlarından tarama deseninin kullanıldığı betimsel bir araştırmadır. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları ile bazı değişkenler arasındaki farklara bakılmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırma evreni 2018 bahar döneminde Gazi Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi 1. Sınıfında öğrenim gören 133 öğrenciden oluşmaktadır. Örneklem ise bu evren içinden küme örnekleme yoluyla belirlenen, zorunlu-seçmeli niteliği olan Spor Etkinliği dersini alan 108 öğrencisinden oluşmaktadır. Öğrencilerin demografik özellikleri ile ilgili bilgi Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri

		f	%			f	%
Cinsiyet	Kadın	51	48,1	Ailede Spor yapan	Evet	49	46,2
	Erkek	55	51,9		Hayır	57	53,8
Yaş	19 yaş ve altı	58	54,7	Spor Etkinliği Dersine Aktif Katılım	Evet	89	84,0
	20 yaş ve üstü	48	45,3		Hayır	17	16,0
Vücut Kitle İndeksi	Zayıf	11	10,4	Spora Katılım Durumu	Yapıyorum	45	42,5
	İdeal	83	78,3				
	Kilolu	8	7,5				
	Obez	4	3,8		Yapmıyorum	19	17,9
Refah Seviyesi	Kötü	6	5,7				
	İyi	48	45,3				
	Normal	52	49,1				

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen demografik bilgi formu ve Koçak (2014) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencileri İçin Spora Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Spora Yönelik Tutum Ölçeği üç boyuttan ve 22 maddeden oluşmaktadır. Psikososyal Gelişme boyutunda 12 madde (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12), Fiziksel Gelişme boyutunda 6 madde (13+14+15+16+17+18) ve Zihinsel Gelişme boyutunda 4 madde (19+20+21+22) yer almaktadır. Ölçek maddelerini puanlandırmak için “1 = hiç katılmıyorum” dan “5 = tam katılıyorum” a 5’li Likert tipi ölçek kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler analiz edilmeden önce hangi yöntemin uygun olduğuna karar vermek için analiz varsayımları incelenmiştir. Normal dağılım varsayımının incelenmesinde basıklık ve çarpıklık değerleri standart hataları ile birlikte değerlendirilmiştir. Ayrıca Shapiro Wilks testiyle de inceleme yapılmıştır. Bağımsız değişkenin iki düzeyli olduğu ve normal dağılımın sağlandığı durumlarda İlişkisiz Örneklemeler t testi kullanılmış, normal dağılım sağlanmadığı durumlarda ise Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Bağımsız değişkenin üç ve daha fazla düzeyli olduğu durumlarda, bağımlı değişken normal dağılım göstermediği için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Kruskal Wallis H testi sonucunda tespit edilen anlamlı farklılığın hangi düzeyler arasında olduğunu belirleyebilmek için Benforonni düzeltmesi dikkate alınarak Mann Whitney U testi kullanılmıştır. İki kategorik değişkenin birbirine göre durumlarının incelenmesi amacıyla ise çapraz tablo kullanılmıştır. Ayrıca spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumları (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) incelemek amacıyla Spora Yönelik Tutum Ölçeği’nin her bir alt boyutundan ve toplamından alınan puanlar üzerinden kümeleme analizi yapılmıştır. Demografik bilgilerin incelenebilmesi için frekans ve yüzde istatistikleri kullanılmıştır. Spora Yönelik Tutum Ölçeği’den elde edilen verilerin güvenilirliğini belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsayısı kullanılmıştır. Spora Yönelik Tutum Ölçeği’den elde edilen verilerin geçerliğini belirlemek amacıyla ise doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır.

Geçerlik

Araştırma kapsamında kullanılan ölçekten elde edilen puanların geçerliğini tespit etmek için DFA yapılmıştır. DFA yapılırken çoklu normal dağılım varsayımı sağlanmadığı için güçlü (robust) kestirim yöntemi kullanılarak asimptotik kovaryans matrisine dayalı

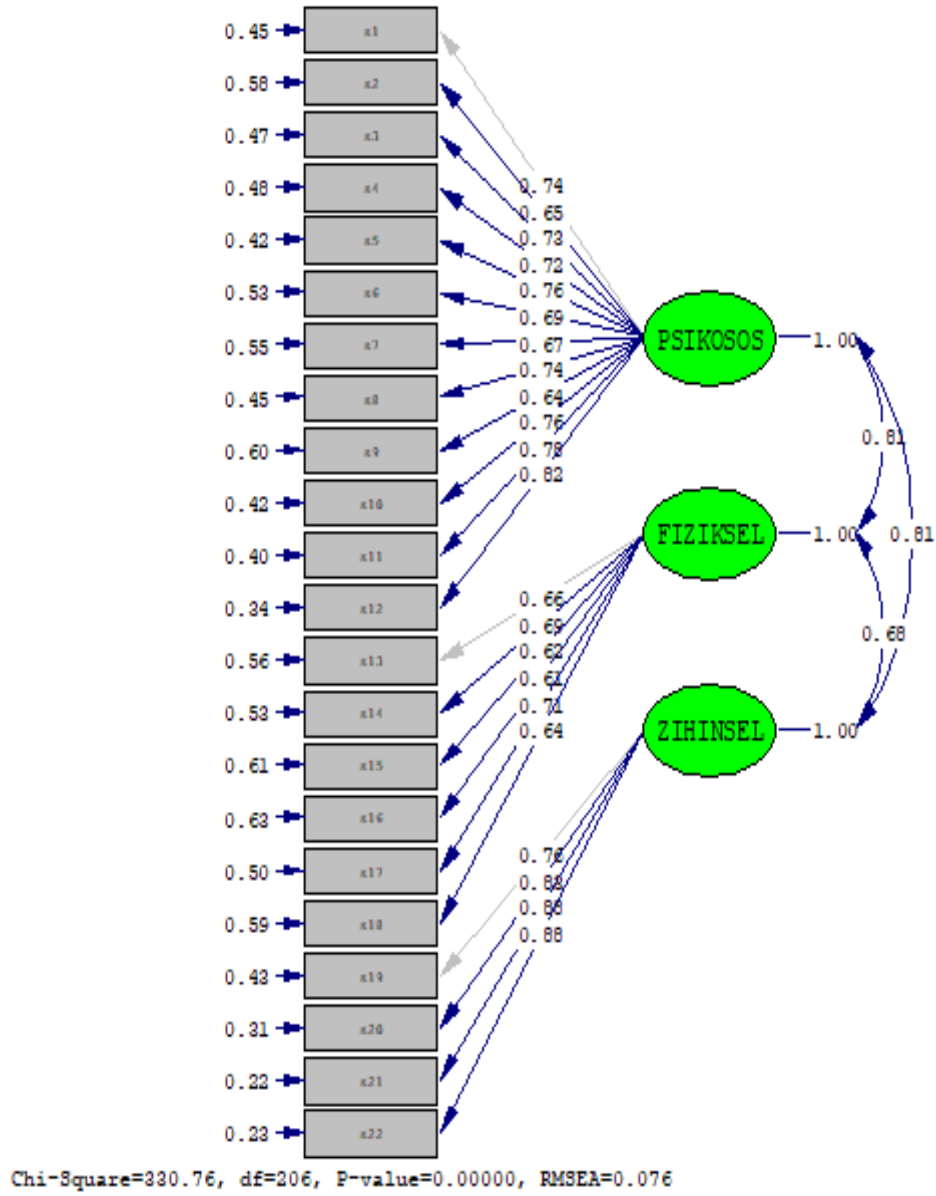
maksimum olabilirlik (likelihood) kullanılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi yapılırken uyum indeksi değerleri, faktör yük değerleri ve hata varyansları incelenerek model veri uyumu değerlendirilmiştir. Uyum indeksi değerleri, faktör yük değerleri (max-min) ve hata varyansı (max-min) değerleri Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Spora Yönelik Tutum Ölçeği için Doğrulayıcı Faktör Analizi Sonuçları

	χ^2	χ^2/sd	p	CFI	GFI	NFI	RMSEA	Faktör Yük Değerleri		Hata Varyansları	
								max	min	max	min
Ölçek	330,76	1,61	0,000	0,98	0,69	0,94	0,076	0,88	0,61	0,63	0,22
Önerilen Değer		$\chi^2/df \leq 3$		$\geq 0,90$	$\geq 0,90$	$\geq 0,90$	$\leq 0,080$	$\geq 0,30$		$\leq 0,90$	

Tablo 2 incelendiğinde χ^2/sd değerinin 3’ten küçük olduğu görülmektedir ve buna göre modelin veriye çok iyi uyum gösterdiği söylenebilir. CFI değeri 0,98 ve NFI değeri 0,94 olarak saptanmıştır. Bu değerlerin 0,90’nın üzerinde olması modelin veriye çok iyi uyum gösterdiği anlamına gelmektedir. GFI değeri 0,90’nın altındadır ve bu değere göre model veri uyumu olmadığı yorumu yapılabilir. GFI değerinin düşük çıkmasının nedeni verinin çoklu normal dağılım göstermemesinden kaynaklanabilir. RMSEA indeksi açısından değerlendirildiğinde ise bu indeksin model için 0,076 olduğu saptanmıştır ve bu indekse göre de modelin veriye çok iyi uyum gösterdiğini söylemek mümkündür. Uyum indeksleri genel olarak değerlendirildiğinde üç boyutlu modelin veriye çok iyi uyum sağladığı görülmektedir. Her bir boyuttaki maddeler için faktör yük değerleri 0,61 ile 0,88 arasında değişmektedir ve 0,30’dan büyük olduğu için tüm maddelerin buldukları boyuta hizmet ettikleri anlaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda ölçeğin geçerliğinin uygun olduğu söylenebilir.

Araştırma kapsamında yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen ölçme modeli aşağıdaki Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. Spora Yönelik Tutum Ölçeği Ölçme Modeli

Güvenirlilik

Araştırma kapsamında kullanılan ölçekten elde edilen puanların güvenirliğini incelemek amacıyla her bir boyut için Cronbach Alfa değeri hesaplanmıştır. Toplam ölçek puanının güvenirliğini saptamak için ise tabakalandırılmış alfa katsayısı bulunmuştur. Bulunan veriler tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Spora Yönelik Tutum Ölçeği Puanları Cronbach Alfa Değerleri

	n	Cronbach Alfa
Psikosozyal Gelişme	12	0,93
Fiziksel Gelişme	6	0,80
Zihinsel Gelişme	4	0,90
Spora Yönelik Tutum	22	0,95

Tablo 3 incelendiğinde Spora Yönelik Tutum Ölçeği'nden elde edilen puanlar için hem alt boyutlar hem tüm ölçek için hesaplanan alfa değerleri 0,70 üzeri olduğundan ölçekten elde edilen puanların güvenilir olduğu söylenebilir.

BULGULAR

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarını (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) incelemek amacıyla Spora Yönelik Tutum Ölçeği'nin her bir alt boyutundan ve toplamından alınan puanlar üzerinden küme sayısı üç olacak şekilde kümeleme analizi yapılmıştır. Grupların ortalamalarına göre düşük, orta ve yüksek olarak isimlendirilmiştir. Her bir boyut ve toplam puan için oluşturulan grupların betimsel istatistikleri Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının incelenmesi

		f	%	\bar{X}	ss	Mak.	Min.
Psikososyal Gelişme	Yüksek	59	55,7	4,75	0,21	5,00	4,42
	Orta	35	33,0	4,02	0,22	4,33	3,58
	Düşük	12	11,3	3,00	0,65	3,42	1,00
Fiziksel Gelişme	Yüksek	63	59,4	4,70	0,27	5,00	4,33
	Orta	32	30,2	3,94	0,18	4,17	3,50
	Düşük	11	10,4	3,02	0,42	3,33	2,17
Zihinsel Gelişme	Yüksek	44	41,5	4,88	0,19	5,00	4,50
	Orta	39	36,8	3,95	0,23	4,25	3,50
	Düşük	23	21,7	2,66	0,55	3,25	1,75
Spora Yönelik Tutum	Yüksek	42	39,6	4,81	0,17	5,00	4,55
	Orta	50	47,2	4,13	0,25	4,50	3,68
	Düşük	14	13,2	3,07	0,44	3,45	1,77

Tablo 4 incelendiğinde Spora Yönelik Tutum Ölçeğinin Psikososyal Gelişim boyutundan alınan en yüksek puanın 5,00 en düşük puanın 1 olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %55,7'si bu boyuta yönelik yüksek tutuma sahip iken, %33'u orta düzey tutuma ve %11,3'ü ise düşük tutuma sahiptir. Öğrencilerin genel olarak sporun psikososyal gelişime etkisi yönünde olumlu tutuma sahip olduğu görülmektedir. Spora Yönelik Tutum Ölçeğinin Fiziksel Gelişim boyutundan alınan en yüksek puanın 5,00 en düşük puanın 2,17 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %59,4'ü bu boyuta yönelik yüksek tutuma sahip iken, %30,2'si orta düzey tutuma ve %10,4'ü ise düşük tutuma sahiptir. Öğrencilerin genel olarak sporun fiziksel gelişime etkisi yönünde olumlu tutuma sahip olduğu görülmektedir. Benzer şekilde Spora Yönelik Tutum Ölçeğinin Zihinsel Gelişim boyutundan alınan en yüksek puanın 5,00 en düşük puanın 1,75 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %41,5'i bu boyuta yönelik yüksek tutuma sahip iken, %36,8'i orta düzey tutuma ve %21,7'si ise düşük tutuma sahiptir. Öğrencilerin genel olarak sporun zihinsel gelişime etkisi yönünde olumlu tutuma sahip olduğu görülmektedir. Öğrencilerin spora yönelik tutumları genel olarak değerlendirildiğinde ise %39,6'sının yüksek tutuma, %47,2'sinin orta düzey tutuma ve %13,2'sinin ise düşük tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir.

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemek amacıyla veriler normal dağılım varsayımını sağlamadığı için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının yaşlarına göre incelenmesi

		n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Psikososyal Gelişme	19 yaş ve altı	58	52,00	3016,00	0,554	0,580
	20 yaş ve üstü	48	55,31	2655,00		
Fiziksel Gelişme	19 yaş ve altı	58	55,98	3247,00	0,921	0,357
	20 yaş ve üstü	48	50,50	2424,00		
Zihinsel Gelişme	19 yaş ve altı	58	50,68	2939,50	1,053	0,292
	20 yaş ve üstü	48	56,91	2731,50		
Toplam	19 yaş ve altı	58	52,36	3037,00	0,420	0,675
	20 yaş ve üstü	48	54,88	2634,00		

Tablo 5 incelendiğinde spor etkinliği dersi alan öğrencilerin psikososyal gelişme, fiziksel gelişme, zihinsel gelişme boyutları puanları ve spora yönelik tutum toplam puanları yaşlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir deyişle spor etkinliği dersi alan öğrencilerin spora yönelik tutumları yaşlarına göre değişmemektedir.

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) vücut kitle indeksi değerlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini saptamak için bağımsız değerkenin düzeyindeki gözlem sayısı az olduğu için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının vücut kitle indeksine göre incelenmesi

	Düzy	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Psikososyal Gelişme	Zayıf	11	59,73	3	2,290	0,515
	İdeal	83	53,86			
	Kilolu	8	51,50			
	Obez	4	33,00			
Fiziksel Gelişme	Zayıf	11	54,82	3	2,795	0,424
	İdeal	83	54,42			
	Kilolu	8	54,63			
	Obez	4	28,50			
Zihinsel Gelişme	Zayıf	11	65,86	3	3,598	0,308
	İdeal	83	53,29			
	Kilolu	8	47,94			
	Obez	4	35,00			
Toplam	Zayıf	11	59,95	3	2,944	0,400
	İdeal	83	54,00			
	Kilolu	8	51,31			
	Obez	4	29,75			

Tablo 6 incelendiğinde spor etkinliği dersi alan öğrencilerin psikososyal gelişme, fiziksel gelişme, zihinsel gelişme boyutları puanları ve spora yönelik tutum toplam puanları vücut kitle indeksi değerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık

göstermemektedir ($p>0,05$). Diğer bir deyişle spor etkinliği dersi alan öğrencilerin spora yönelik tutumları vücut kitle indeksi değerlerine göre değişmemektedir.

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılığa sahip olup olmadığını tespit etmek için psikososyal gelişme ve spora yönelik tutum puanları cinsiyet düzeylerinde normal dağılım sergilemediği için Mann Whitney U testi ile incelenmiştir. Zihinsel gelişme ve fiziksel gelişme boyutları puanları cinsiyet düzeylerinde normal dağılım gösterdiği için ilişkisiz örneklem t testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının cinsiyete göre incelenmesi

		n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z		p
Psikososyal Gelişme	Kadın	51	57,40	2927,50	1,262		0,207
	Erkek	55	49,88	2743,50			
Toplam	Kadın	51	56,49	2881,00	0,966		0,334
	Erkek	55	50,73	2790,00			
		n	\bar{X}	ss	sd	t	p
Zihinsel Gelişme	Kadın	51	4,42	0,49	96,885	1,998	0,048*
	Erkek	55	4,18	0,70			
Fiziksel Gelişme	Kadın	51	4,05	0,88	104	0,029	0,977
	Erkek	55	4,06	0,93			

* $p<0,05$

Tablo 7 incelendiğinde spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerinin psikososyal gelişme, fiziksel gelişme boyutları ve spora yönelik tutum toplam puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermez iken ($p>0,05$); zihinsel gelişme boyutu puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Anlamlı farklılık tespit edilen zihinsel gelişme boyutu için sıra ortalamaları incelendiğinde kadın öğrencilerin puanlarının erkeklerden daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle kadın öğrenciler erkek öğrencilere göre sporun zihinsel gelişime olan katkısının daha fazla olduğunu düşünmektedir.

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) refah düzeyine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemek amacıyla bağımsız değişkenin düzeyindeki gözlem sayısı az olduğu için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının refah düzeyine göre incelenmesi

		n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Psikososyal Gelişme	Kötü	6	49,75	2	6,360*	0,042	İyi-normal
	İyi	48	61,71				
	Normal	52	46,36				
Fiziksel Gelişme	Kötü	6	40,83	2	3,376	0,185	-
	İyi	48	59,05				
	Normal	52	49,84				

Zihinsel Gelişme	Kötü	6	42,83	2	1,855	0,396	-
	İyi	48	57,40				
	Normal	52	51,13				
Toplam	Kötü	6	45,83	2	4,641	0,098	-
	İyi	48	60,54				
	Normal	52	47,88				

*p<0,05

Tablo 8 incelendiğinde spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerinin fiziksel gelişme, zihinsel gelişme boyutları ve spora yönelik tutum toplam puanları refah düzeyine göre anlamlı farklılık göstermez iken ($p>0,05$); psikososyal gelişme boyutu puanları refah düzeyine göre anlamlı farklılığa sahiptir ($p<0,05$). Anlamlı farklılık tespit edilen psikososyal gelişim boyutu için bu farklılığın refah düzeyinin hangi kategorileri arasından kaynaklandığını belirlemek için Benforoni düzeltmesi göz önünde bulundurularak Mann Whitney U testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Yapılan ikili karşılaştırmalar neticesinde tespit edilen anlamlı farklılığın refah düzeyi iyi ve normal olanlar arasında olduğu saptanmıştır. Sıra ortalamaları incelendiğinde refah düzeyi iyi olan üniversite öğrencilerinin refah düzeyi normal olan üniversite öğrencilerine göre psikososyal gelişme boyutu puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle, refah düzeyi iyi olan katılımcılar normal olan katılımcılara göre spor yapmanın psikososyal gelişmeye daha çok katkısı olduğunu düşünmektedir.

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) spor yapma durumuna göre anlamlı farklılığa sahip olup olmadığını tespit etmek için normal dağılım varsayımı sağlanmadığı için Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının spor yapma durumuna göre incelenmesi

		n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Psikososyal Gelişme	Yapıyorum	45	61,31	2	5,995	0,050	
	Yapmıyorum	19	42,16				
	Bir Süre Yapmıştım	42	50,26				
Fiziksel Gelişme	Yapıyorum	45	56,27	2	0,696	0,706	
	Yapmıyorum	19	52,79				
	Bir Süre Yapmıştım	42	50,86				
Zihinsel Gelişme	Yapıyorum	45	58,93	2	6,859*	0,032	Yapıyorum-yapmıyorum
	Yapmıyorum	19	37,47				
	Bir Süre Yapmıştım	42	54,93				
Toplam	Yapıyorum	45	60,01	2	4,662	0,097	
	Yapmıyorum	19	42,45				
	Bir Süre Yapmıştım	42	51,52				

*p<0,05

Tablo 9 incelendiğinde spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerinin psikososyal gelişme, fiziksel gelişme boyutları ve spora yönelik tutum toplam puanları spor yapma durumuna göre anlamlı farklılık göstermez iken ($p>0,05$); zihinsel gelişme boyutu

puanları spor yapma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Anlamlı farklılık tespit edilen zihinsel gelişme boyutu için bu farklılığın spor yapma durumunun hangi kategorileri arasından kaynaklandığını belirlemek için Benforoni düzeltmesi dikkate alınarak Mann Whitney U testi ile ikili karşılaştırmalar yapılmıştır. Yapılan ikili karşılaştırmalar sonucunda tespit edilen anlamlı farklılığın spor yapan ve yapmayan katılımcılar arasında olduğu belirlenmiştir. Sıra ortalamaları incelendiğinde spor yapan öğrencilerin zihinsel gelişme boyutundan aldıkları puanların spor yapmayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer bir deyişle spor yapan üniversite öğrencileri spor yapmayanlara göre sporun zihinsel gelişim açısından daha önemli olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının (psikososyal, fiziksel ve zihinsel) ailelerinde spor yapan biri olma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla veriler normal dağılım varsayımını sağlamadığı için Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının ailede spor yapan biri olma durumuna göre incelenmesi

		n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Psikososyal Gelişme	Evet	49	61,11	2994,50	2,371*	0,018
	Hayır	57	46,96	2676,50		
Fiziksel Gelişme	Evet	49	58,01	2842,50	1,412	0,158
	Hayır	57	49,62	2828,50		
Zihinsel Gelişme	Evet	49	57,32	2808,50	1,203	0,229
	Hayır	57	50,22	2862,50		
Toplam	Evet	49	60,11	2945,50	2,056*	0,040
	Hayır	57	47,82	2725,50		

* $p<0,05$

Tablo 10 incelendiğinde spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerinin fiziksel gelişme ve zihinsel gelişme boyutlarından aldıkları puanlar ailede spor yapan biri olma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermez ($p>0,05$) iken; psikososyal gelişme boyutu ve spora yönelik tutum toplam puanları için istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Anlamlı farklılık tespit edilen psikososyal gelişme ve spora yönelik tutum için sıra ortalamaları incelendiğinde hem psikososyal gelişme hem de spora yönelik tutum puanlarında ailesinde spor yapan biri bulunan öğrencilerin puanlarının spor yapan biri olmayanlara göre daha yüksektir. Diğer bir deyişle ailesinde spor yapan biri olan katılımcılar ailesinde spor yapan biri olmayanlara göre sporun psikososyal gelişime katkısının daha önemli olduğunu düşünmektedir ve spora yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının derse aktif katılım durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini saptamak amacıyla psikososyal gelişme, fiziksel gelişme ve spora yönelik tutum puanları derse katılım durumuna göre normal dağılım sergilemediği için Mann Whitney U testi ile incelenmiştir. Zihinsel gelişme boyutu puanları derse katılım durumuna göre normal

dağılım gösterdiği için ilişkisiz örneklem t testi kullanılmıştır. Sonuçlar Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Spor etkinliği dersi alan üniversite öğrencilerin spora yönelik tutumlarının derse aktif katılım durumuna göre incelenmesi

		n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p	
Psikososyal Gelişme	Evet	89	53,45	4757,00	0,039	0,969	
	Hayır	17	53,76	914,00			
Fiziksel Gelişme	Evet	89	53,39	4751,50	0,087	0,931	
	Hayır	17	54,09	919,50			
Toplam	Evet	89	53,47	4758,50	0,026	0,979	
	Hayır	17	53,68	912,50			
		n	\bar{X}	ss	sd	t	p
Zihinsel Gelişme	Evet	89	4,06	0,90	104	0,208	0,835
	Hayır	17	4,01	0,91			

Tablo 11 incelendiğinde spor etkinliği dersi alan öğrencilerin psikososyal gelişme, fiziksel gelişme, zihinsel gelişme boyutları puanları ve spora yönelik tutum toplam puanları derse aktif katılım durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığa sahiptir ($p>0,05$). Diğer bir deyişle spor etkinliği dersi alan öğrencilerin spora yönelik tutumları, derse aktif katılma veya tribünde izleme durumlarına göre değişmemektedir.

Spor etkinliği dersinin dersi alan öğrencilerde nasıl bir etki oluşturduğunu incelemek için derse etkin katılım durumu ile spor etkinliği dersinin öğrenci ifadelerine göre kendilerinde nasıl bir etki oluşturduğu durumuna göre frekansları çapraz tablo üzerinden incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Spor etkinliği dersinin üniversite öğrencilerinde nasıl bir etki oluşturduğunun incelenmesi

		Spor etkinliği dersine aktif olarak katıldınız mı?	
		Evet	Hayır
Olumlu	f	77	9
	%	86,5	52,9
Olumsuz	f	0	1
	%	0,0	5,9
Bir etkisi olmadı	f	12	6
	%	13,5	35,3
Belirtilmemiş	f	0	1
	%	0,0	5,9
Toplam	f	89	17
	%	100	100

Tablo 12 incelendiğinde spor etkinliği dersine aktif olarak katılan öğrencilerin %86,5’i ($n = 77$) spor etkinliği dersinin kendilerinde olumlu bir katkısı olduğunu belirtirken, %13,5’i bir etkisi olmadığını belirtmiş ve hiç kimse olumsuz bir etkisi olduğu yönünde görüş belirtmemiştir. Derse aktif olarak katılım göstermeyen öğrencilerin ise %52,9’u

yine de dersin kendilerinde olumlu etkisi olduğunu belirtmişlerdir. Genel olarak zorunlu seçmeli durumundaki spor etkinliği dersinin öğrenciler üzerinde olumlu bir etkisi olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA

Bulgulara bakıldığında üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutum düzeylerinin Türkmen ve ark.'larının (2016: 58) çalışma sonuçlarına benzer şekilde genel olarak “orta” ve “yüksek” seviyede olduğu görülmüştür. Yaşa göre spora yönelik tutum incelendiğinde de alan yazının çoğuna (Göksel ve ark., 2017:132; Varol ve ark., 2017: 37; Türkmen ve ark., 2016; 58; Atalay ve ark., 2015: 1; Koçak, 2014: 67) benzer şekilde bu araştırmada da anlamlı farklılık saptanmamıştır. Sadece Kangalgil ve ark.'nın (2006: 48) çalışmasında yaşa göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın muhtemel sebebi ise çalışmadaki örneklem grubunun bu araştırmanın aksine sadece üniversite öğrencilerini değil aynı zamanda ilköğretim ve lise öğrencilerini de kapsamasıdır. Bu araştırmada spor yapma durumu değişkenine göre sadece zihinsel gelişme alt boyutunda, spor yapanlar lehine anlamlı fark saptanırken, diğer araştırmalarda tüm boyutlarda spor yapanların lehine anlamlı farklılığa rastlanılmıştır (Yıldız ve ark., 2017: 35; Türkmen ve ark., 2016; 58; Koçak, 2014: 67; Kangalgil ve ark., 2006: 48)

Her ne kadar boyutların toplam puanları açısından cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark çıkmasa da, kullanılan ölçeğin bir alt boyutu olan sporun zihinsel gelişime katkısı boyutunda kadınlar lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını inceleyen çalışmalara bakıldığında Atalay ve ark. (2015: 1) cinsiyet değişkeninde göre spora yönelik tutumun kız öğrenciler lehine daha yüksek olduğunu bulmuş, Göksel ve ark. (2017:132) cinsiyete göre anlamlı fark bulamamış, Önal ve ark., (2017: 32) ise farklı bir şekilde cinsiyete göre spora yönelik tutumun psikososyal gelişme ve zihinsel gelişme alt boyutlarında erkekler lehine anlamlı farklılıklar bulmuşlardır. Yıldız ve ark., (2017: 35) spora yönelik tutumda cinsiyete göre zihinsel gelişme alt boyutunda anlamlı bir fark bulamazlarken, hem toplam puanda hem de fiziksel gelişme ve psikososyal gelişme alt boyutlarında erkekler lehine farklılıklar tespit etmişlerdir. Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumunu inceleyen diğer çalışmalarda ise cinsiyet değişkeninde erkekler lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (Varol ve ark., 2017: 37; Türkmen ve ark., 2016: 58; Koçak, 2014: 67; Kangalgil ve ark., 2006: 48).

Refah düzeyi değişkenine göre ise sadece psiko-sosyal gelişme alt boyutunda refah düzeyinin iyi olduğunu beyan edenler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Koçak'ın (2014) araştırmasında ise refah seviyesinin iyi olduğunu belirten öğrencilerin, refah seviyesi normal olanlara göre ölçeğin geneline ilişkin tutumlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır (s.67). Fakat Atalay ve ark.'nın (2015) çalışmasında gelir düzeyinin spora yönelik tutumda anlamlı farka sebep olmadığı tespit edilmiştir (s.1). Ailesinde spor yapan birinin olması da spora yönelik tutumda anlamlı farka sebep olmaktadır. Bu sonuç Göksel ve ark.'nın (2017) araştırmasıyla da örtüşmektedir (s.132). Spor etkinliği dersinin öğrenciler üzerinde oluşturduğu etkinin ise Alp ve Süngü'nün (2016: 129) araştırmalarına benzer şekilde olumlu olduğu görülmüştür.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak zorunlu seçmeli durumundaki spor etkinliği dersini alan öğrencilerin büyük çoğunluğunun spora yönelik tutumlarının yüksek ve orta düzeyde olduğu, öğrencilerin azının ise düşük tutuma sahip olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin spora

yönelik tutumlarının yaş, vücut kitle indeksi ve derse aktif katılım durumu değişkenleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediği tespit edilmiştir. Fakat öğrencilerin cinsiyet (sadece zihinsel gelişme alt boyutunda), refah düzeyi (sadece psiko-sosyal gelişme alt boyutunda), spor yapma durumu (sadece zihinsel gelişme alt boyutunda) ve ailede spor yapan biri olma durumu (sadece psiko-sosyal alt boyutunda) değişkenleri açısından spora yönelik tutumlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin Kadın öğrenciler erkek öğrencilere göre sporun zihinsel gelişime olan katkısını daha çok önemsedikleri görülmüştür. Ayrıca, refah düzeyinin iyi olduğunu beyan eden öğrenciler refah düzeyini normal beyan eden öğrencilere göre spor yapmanın psikososyal gelişmeye daha çok katkısı olduğunu düşünmektedirler. Diğer yandan, spor yapan öğrenciler spor yapmayanlara göre sporun zihinsel gelişime katkısının daha önemli olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bununla birlikte, ailesinde spor yapan biri olan öğrenciler ailesinde spor yapan biri olmayanlara göre sporun psikososyal gelişime daha fazla katkısı olduğunu belirtmektedirler ve spora yönelik tutumlarının da daha yüksek olduğu görülmektedir. Spor etkinliği dersinin de öğrenciler büyük bir çoğunluğu üzerinde olumlu etkisi olduğu görülmüştür.

Her ne kadar dış hekimliğinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını çoğunlukla yüksek görülse de ciddi seviyede orta ve düşük tutuma sahip olanlarında olduğu görülmektedir. Spora yönelik tutumların daha geniş çapta araştırılması, düşük ve orta seviyedeki tutumların nedenleri öğrenilmesi ve tutumların yüksek seviyelere çıkarılabilmesi için özellikle geleceğimizin gücünü belirleyecek gençlere ve ailelere yönelik etkinliklerin düzenlenmesi, sporun geniş kitlelere yayılmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Aktaş İ.P., Mirzeoğlu D.E. (2009). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Öğrenme Stilllerinin Okul Başarılarına ve Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2009, 7(1), 1-8.
- Alemdağ S., Öncü E., Sakalhoğlu F. (2014). Sınıf öğretmeni adaylarının beden eğitimi dersine yönelik tutum ve öz-yeterlikleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 45-60.
- Alp H., Süngü B. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Spora Karşı Tutumlarına Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Etkisi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi (Jret)*, 5 (Özel Sayı), 129-136.
- Andrews D. L., Graingi A.D. (2011). *Sport and Globalization* (Editor: George Ritzer), In, *The Blackwell Companion to Globalization*. West Sussex: John Wiley ve Sons Ltd.
- Atalay A., Akbulut A.K., Yücel, A.S., Göral K., Korkmaz M. (2015). Analysis of the Attitudes of Student-Atheletes Playing in the Universities Volleyball 2nd League in Turkey towards Sports. *Journal of Applied Environmental and Biological Sciences*, 5(4), 1-6.
- Beutler I. (2008). Sport serving development and peace: Achieving the goals of the United Nations through sport. *Sport in Society*, 11(4), 359-369. DOI: 10.1080/17430430802019227
- Ceyhun S. (2017). Validity and Reliability Study of The Scale For Interest Levels of University Students to Sports (USIL). *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 3(11), 305-317.
- Çağlayan H.S., Şirin E.F., Lök S., İnce A., Öner M. (2010). Yurtdışından Türkiye'ye Eğitim İçin Gelen Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi. 11. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, Antalya, s.396-399.
- Çelik Z., Pulur A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları. *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi 25-27 Mayıs 2011, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 115-121.

- Darnell S.C., Hayhurst L.M.C. (2011). Sport for decolonization: exploring a new praxis of sport for development. *Progress in Development Studies*, 11 (3), 183–196.
- Demir G.T., Cicioğlu H.İ., İlhan E.L., Arslan Ö. (2017). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları. *International Journal of Sports Exercise ve Training Sciences*, 3(4)120-128.
- Demirhan G., Altay F. (2001). Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutum Ölçeği II, *Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 9-20.
- Ekici S., Bayrakdar A., Hacıcaferoğlu B. (2011). Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8 (1), 829-839.
- Geri S. (2013). Kırgızistan'daki Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Servis Dersine Tutumları ile Akademik Motivasyonlarının İncelenmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(4), 31-46.
- Göksel A.G., Caz Ç., Yazıcı Ö.F., İkizler H.C. (2017). Farklı Bölümlerdeki Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması: Marmara Üniversitesi Örneği. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 123-134.
- Güllü M., Güçlü M., Arslan C. (2009). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. *e-Journal of New World Sciences Academy Sports Sciences*, 4(4), 273-288.
- İlhan E.L., Esentürk O.K., Yarımkaya E. (2016). Zihinsel Engelli Bireylerin Sportif Etkinliklerine Yönelik Tutum Ölçeği (zebseytö): Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 1141-1160. doi:10.14687/ijhs.v13i1.3656
- Kangalgil M., Hünük D., Demirhan G. (2006). İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Keskin N., Öncü E., Küçük-Kılıç S. (2016). Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum ve Öz-Yeterlikleri. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (1), 93-107.
- Kırımoglu H., Dallı M., Yılmaz A., Say M. (2017). Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerin Sportif Etkinliklerine Yönelik Tutum Düzeylerinin İncelenmesi (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği). *Journal of Human Sciences*, 14(4), 3116-3125.
- Koca C., Aşçı H. (2004). Atletik Yeterlik Düzeyi ve Cinsiyetin Beden Eğitime Yönelik Tutum Üzerine Etkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 15 – 24.
- Koç Y. (2017). The Effect of “Physical Education and Sport Culture” Course on the Attitudes of Preservice Classroom Teachers towards Physical Education and Sports. *International Journal of Higher Education*, 6(4), 200-209.
- Koçak F. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumları: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Dergisi*, 12 (1), 59-69. DOI:10.1501/Sporm_0000000254
- Maslow A., Lewis K.J. (1987). Maslow's hierarchy of needs. Salenger Incorporated, 14, 987. <http://www.researchhistory.org/2012/06/16/maslows-hierarchy-of-needs/> adresinden 30.09.2018 tarihinde alınmıştır.
- Önal L., Yılmaz H.H., Kaldırımcı M., Ağduman F. (2017). Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Spora Karşı Tutumları ile Yaşam Kaliteleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1),26-34
- Özkurt R., Pepe K. (2016). Kadın ve Erkek Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarının Araştırılması. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 2 (3), 93-101.
- Özmutlu İ., Sivrikaya A.H., Gürkan A.C., Dalkılıç M. (2013). An Investigation Into Secondary School Students' Attitudes Towards Physical Education and Sports Lessons (The Example of Kars Province). *International Journal of Academic Research Part B*, 5(3), 52-57. DOI: 10.7813/2075-4124.2013/5-3/B.9
- Parry J. (2006). Sport and Olympism: Universals and Multiculturalism, *Journal of the Philosophy of Sport*, 33:2, 188-204. DOI: 10.1080/00948705.2006.9714701
- Sivrikaya Ö., Kılıçık M. (2017). İlköğretim Okulları 2. Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Düzce Örneği). *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(1), 1-15.

- Sunay H. (2003). Türk Spor Politikasına Analitik Bir Bakış. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 39-42.
- Sunay H., Balcı V. (2003). Bazı Türk Televizyonlarının Yayınladığı Reklamlarda Spor İmajının Kullanımı. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(2), 107-110.
- Şentürk H.E. (2012). Spora Yönelik Tutum Ölçeği: Geliştirilmesi, Geçerliliği ve Güvenirliği. CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7(2), 8-18.
- Türkmen M., Abdurahimoğlu Y., Varol S., Gökdağ M. (2016). İslami İlimler Fakültesi Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği). Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEAD), 2(1): 48-59.
- Varol R., Varol S., Türkmen M. (2017). Bartın Üniversitesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi. Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD), 3(2): 316-329.
- Yenel F., Güngörmüş H.A. (2006). Türkiyedeki İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması İle Sportif Gelişmişlik Düzeylerinin Belirlenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(2), 61-72.
- Yetim E., Demir Y., İlker G.E. (2014). Beden Eğitimi Derslerinde Motivasyon: Tutum ve Motivasyonel Stratejilerin Tahmin Edici Etkisi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 12(2), 139-146.
- Yıldıran, İ., Yetim, A.A. (1996). Orta Öğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli Amaçları Üzerine Bir Araştırma. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(3), 36-43.
- Yıldız A.B., Arı Ç., Yılmaz B. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Örneği). Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 35-45.